Internet stvari

Ispitni zadatak

Izveštaj o projektu "Pametni dom"

prof. dr Marko Tanasković

Asistent:

Uroš Dragović

Student:

Božidar Mladenović 2018240254

Datum:

11.05.2022

Univerzitet Singidunum

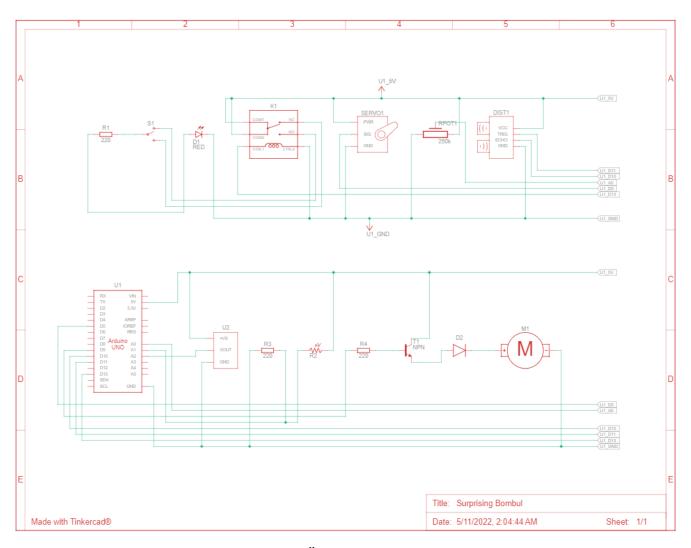
Beograd 2022

1 Uvod	
2 Šematski i Slikovni prikaz	3
3 Implementacija	
3.1 Prikaz koda za Arduino	
3.2 Prikaz koda za web server	
4 Literatura	

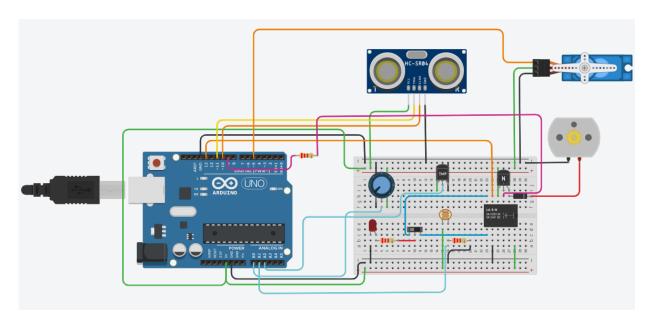
1 Uvod

U ovom izveštaju biće prikazana kompletna implementacija projekta "Pametni dom" iz predmeta Internet stvari. Za implementaciju korišćeni programski jezici su: Python za implementaciju web servera (flask okvir) i modifikovana verzija programskog jezika C za konfigurisanje Arduina. Naravno pored računara korišćen je i Arduino mikrokontroler sa potrebnim komponentama i senzorima.

2 Šematski i Slikovni prikaz

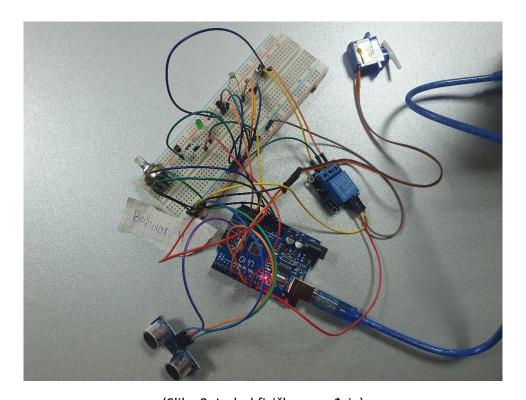

(Slika 1. Šematski prikaz zadatka)

(Slika 2. Slikovni prikaz zadatka)

Na slici 2 se može videti jedan Arduino Uno sa dodatim komponentama i senzorima i njihovim povezivanjem. Od komponenata u ovom projektu nalaze se: jedna dioda koja simulira sijalicu i koja može da se uključuje i isključuje uz pomoć fizičkog prekidača i uz pomoć releja preko web servera, jedan DC motor koji simulira rad ventilacije koja može da se kontroliše uz pomoć jednog potenciometra i takođe uz pomoć web servera i jedan servo motor koju služi da simulira jedna vrata koja mogu da se otvaraju i zatvaraju uz pomoć ultrasoničnog senzora koji računa razdaljinu i ponovo uz pomoć web servera. Pored ultrasoničnog senzora koji meri razdaljinu neke osobe ili objekta od senzora i po tome otvara i zatvara vrata, u ovom projektu postoje i senzor za temperaturu koju meri temperaturu u prostoriji kao i fotootpornik koji služi da pokaže koliko je neka prostorija osvetljena.

(Slika 3. Izgled fizičkog uređaja)

3 Implementacija

U ovom delu biće prikazani i detaljno objašnjeni delovi koda i za arduino (Modifikovani C) i za web server(Python).

3.1 Prikaz koda za Arduino

```
//Dodavanje TimerOne biblioteke u projekat
#include <TimerOne.h>
//Definisanje Id-a Arduina
#define ARDUINO ID 0
//Definisanje konstanti za pinove
#define RELAY PIN 13
#define DC MOTOR 9
#define T ULTRASONIC SENSOR 11
#define E ULTRASONIC SENSOR 10
#define SERVO MOTOR 5
#define POTENT PIN A0
#define BRIGHTNESS PIN Al
#define TEMP PIN A2
//Definisanje konstanti za stanja za vremenski prekid
#define TRANSMIT 0
#define RECEIVE 1
#define DOOR STATE 2
#define WAIT 3
//Definisanje i inicijalizovanje potrebnih promenljivih
int relay state = LOW;
int potent value = 0;
int old potent value = 0;
unsigned long duration;
float distance;
int distance int = 0;
int door_serial = 0;
int is_opened = 0;
const unsigned long time_interrupt = 2000;
int time counter = 0;
int current state;
int relay_state_counter = 0;
int open_door_counter = 0;
```

(Slika 4. Prikaz definisanja potrebnih konstanti i promenljivih)

Na slici 4 se mogu videti definisane konstante za id arduina, konstante za digitalne i analogne pinove mikrokontrolera kao i konstante za jednu mašinu stanja koja se koristi za vremenski prekid tačnije ultrasonični senzor. Pored konstanti na slici se vide i potrebne promenljive koje su potrebne za rad aplikacije i to su: promenljiva za stanje diode, promenljiva za vrednost potenciometra, promenljiva za staru

vrednost potenciometra koja služi da spreči preklapanje komandi za dc motor sa web servera i sa samog potenciometra, promenljive koje su potrebne za ultrasonični senzor i vremenski prekid i na kraju promenljive u kojima treba da se skladišti podatak koliko puta su se vrata otvorila i koliko puta se promenilo stanje na releju.

```
void setup()
  //Pokretanje serijske komunikacije
  Serial.begin(9600);
  //Postavljanje modova za ulaz i izlaz na potrebnim pinovima
  pinMode (RELAY PIN, OUTPUT);
  pinMode (DC MOTOR, OUTPUT);
  pinMode(T ULTRASONIC SENSOR, OUTPUT);
  pinMode (E ULTRASONIC SENSOR, INPUT);
  pinMode (SERVO MOTOR, OUTPUT);
  //Setovanje diode na pocetno stanje
  digitalWrite(RELAY PIN, relay state);
  //Inicijalizovanje tajmera na 0.002 sekunde
  Timerl.initialize(time interrupt);
  //Tajmeru se povezuje prekid koji ce da pozove funkciju za vremenski prekid
  Timerl.attachInterrupt(timer function);
  current state = TRANSMIT;
}
```

(Slika 5. Prikaz setup funkcije)

Funkcija Setup je ugradjena funkcija koja se prva pokreće i koja služi za inicijalizaciju celog projekta, na slici 5 se mogu videti komande kao sto su "pinMode" koje postavljaju modove za pinove podrazumevano u arduinu svi digitalni pinovi imaju INPUT mod koji služi za unos, pored INPUT moda u ovom projektu je korišćen i OUTPUT mod koji služi za čitanje. "Serial.begin" komanda je tu da bi se omogućila serijska komuikacija sa računarom, zatim "timer1.initialize()" koja služi za inicijalizaciju tajmera na 0,002 sekunde i komanda "Timer1.attachInterrupt()" koja služi da tajmeru poveže prekid koji će da poziva funkciju prekida. Na kraju imamo current_state promenljivu koja služi da postavimo početno stanje u vremenskom prekidu.

```
void loop()
  //Uslov koji proverava da li postoji nesto na serijskoj liniji
 if (Serial.available() > 0) {
   //U promenljivu command smestamo string sa serijske linije koji se zavrsava simbolom ;
   String command = Serial.readStringUntil(';');
   //U promenljivu i smestamo indeks prve dvotacke u stringu
   int i = command.indexOf(':');
    if (i > 0) {
     //U promenljivu arduinoId smestamo id arduina koji se nalazi na pocetku stringa
     String arduinoId = command.substring(0, i);
     //String id prebacujemo u integer
     int id = arduinoId.toInt();
     //U promenljivu write_read smestamo treci karakter stringa koji sluzi da kaze
     //da li se radi o citanju ili pisanju
     char write read = command.charAt(i + 1);
     if (write read == 'W') {
       // Zahtev za upisivanje
       int s = i + 3;
       //Pronadji indeks dvotacke nakon indeksa 4
       i = command.indexOf(':', s);
       //Dohvati sve do te dvotacke
       String pin = command.substring(s, i);
       //Dohvati string na indeksu 6
       String value = command.substring(i + 1);
       if (id != ARDUINO_ID) {
         // posalii dalie
```

(Slika 6. Prvi deo loop funkcije)

Funkcija loop je takođe ugrađena funkcija koja se pokreće odmah nakon setup funkcije i na slici 6 je prikazan prvi deo te funkcije. U ovoj funkciji prvo se nalazi uslov koji ispituje da li postoji nešto poslato arduinu preko serijske linije i ako ima onda se u nastavku nalazi kod koji poruku koja je određenog formata secka u podatke koji su potrebni. Pa se tako na kraju dobijaju podaci o tome koji je id arduina, koji je pin i koja vrednost je poslata.

```
} else {
        //Ako je kroz string poslat RELAY_PIN putem serijske komunikacije
        //zameniti stanje diode na tom pinu
        if (pin == "RELAY PIN") {
         //Menjanje stanja promenlive za stanje diode
         relay_state = !relay_state;
         //Inkrementiranje promenljive koja sluzi za podatak koliko je puta relej promenio stanje
         relay state counter++;
         //Upis novog stanja na pin diode
         digitalWrite(RELAY_PIN, relay_state);
         //Ako je kroz string poslat DC MOTOR pin putem serijske komunikacije
          //promeniti brzinu motora(ventilatora)tom pinu
        } else if (pin == "DC_MOTOR") {
          //Prebacivanje vrednosti motora iz string u integer tip
         int value int = value.toInt();
         //Mapiranje vrednosti u odgovarajuci opseg
         int m_speed = map(value_int, 0, 100, 0, 255);
         //Upis nove brzine motora
         analogWrite(DC_MOTOR, m_speed);
         //Ako je kroz string poslat SERVO_MOTOR pin putem serijske komunikacije
         //postaviti promenljivu door_serial na 1
        } else if (pin == "SERVO_MOTOR") {
         door_serial = 1;
       }
   }
//Pozivanje funkcije za promenu brzine dc motora preko potenciometra
speed_of_dc_motor();
```

(Slika 7. Drugi deo loop funkcije)

Na slici 7 je prikazan drugi deo loop funkcije i u njemu se radi provera koji je pin poslat i postavljanje novih vrednosti, pa tako na primer ako je poslat pin "RELAY_PIN" onda će se izvršiti kod koji menja stanje diode, ako je poslat pin "DC_MOTOR" uz njega se šalje i vrednost od 0 do 100 i onda se izvršava kod koji pali motor koji se vrti brzinom koja je definisana tom poslatom vrednošću i ako je poslat pin "SERVO_MOTOR" onda se promenljiva "door_serial" setuje na 1 što znači da je poslat zahtev da se promeni stanje vrata preko serijske komunikacije. Na kraju loop funkcije se poziva funkcija koja kontroliše dc motor preko potenciometra.

```
//Definisanje funkcije za promenu brzine dc motora preko poteneciometra
void speed_of_dc_motor()
{
    //Smestanje vrednost potenciometra u promenljivu
    potent_value = analogRead(POTENT_PIN);

    //Definisanje delta promenljive koja sluzi za toleranciju potenciometra
    int delta = 10;
    //Mapiranje vrednosti u odgovarajuce opsege
    int motor_speed = map(potent_value, 0, 1023, 0, 255);

    //Uslov koji resava preklapanja promene brzine motora preko potencimetra i
    //preko serijske komunikacije
    if (!(motor_speed >= (old_potent_value - delta) && motor_speed <= (old_potent_value + delta))) {
        analogWrite(DC_MOTOR, motor_speed);
        old_potent_value = motor_speed;
    }
}</pre>
```

(Slika 8. Funkcija koja kontroliše dc motor preko potenciometra)

Na slici 8 je prikazana funkcija koja kontroliše vrednost dc motora tako što čita vrednost potenciometra i na pin motora upisuje vrednost, međutim pošto motor može da se kontroliše i serijskom komunikacijom ovde postoji još jedan promenljiva kojom se sprečava mešanje komandi tako što se upoređuju stara i nova vrednost i promenljiva delta koja je tu zbog nekih odstupanja potenciometra.

```
//Funkcija koja sluzi za vremenski prekid
void timer function() {
 time_counter++;
  switch (current_state) {
    //Stanje u kome senzor za merenje razdaljine transmituje signal
    case TRANSMIT:
      //Generisanje triger signala
      digitalWrite(T ULTRASONIC SENSOR, HIGH);
      //Posle 8 milisekunid promeniti stanje u RECEIVE
     if (time counter % 4 == 0) {
       current_state = RECEIVE;
      break;
    //Stanje u kome senzor za merenje razdaljine prima signal koji transmitovao
    case RECEIVE:
      //Triger signal se gasi
      digitalWrite(T ULTRASONIC SENSOR, LOW);
      //Osluskuje se echo port i u promenljivu se upisuje vreme koilko je signal putovao
      duration = pulseIn(E_ULTRASONIC_SENSOR, HIGH);
      //Racuna se distanca objekta ili osobe od senzora
      distance = duration * 0.034 / 2;
      current_state = DOOR_STATE;
      break;
```

(Slika 9. Funkcija prekida prvi deo)

Na slici 9 prikazana je funkcija prekida koja se pokreće na svakih 2000 mikrosekundi ili 0,002 sekunde i ona se koristi za kontrolisanje ultrasoničnog senzora koji daje podatke o razdaljini nekog predmeta ili osobe od senzora i koji služi za otvaranje vrata ako se neka osoba približi i takođe u ovoj funkciji se nalazi kodi koji na svaki minut šalje podatke web serveru. Kao što se vidi na slici 9 u ovoj funkciji se nalazi jedna mašina stanja koja ima 4 stanja, u prvom stanju ultrasonični senzor transmituje signal 8 milisekundi i nakon toga se prebacuje u drugo stanje gde se taj signal čita nazad i onda meri koliko je vremena bilo potrebnu signalu da se odbije od nečega i da se vrati, zatim se od dobijenog vremena uz pomoć formule računa koliko je neko ili nešto udaljeno od senzora.

```
//Stanje koje sluzi za promenu stanja servo motora tj otvaranje i zatvaranje vrata
case DOOR STATE:
 distance_int = int(distance);
 //Ako osoba pridje senzoru blize od 5 cm ili sa serijske linije dobijemo naredbu
 //za promenu stanja vrata i ako su vrata zatvorena, otvoriti vrata
 if (((distance int <= 5) || (door serial == 1)) && (is opened == 0)) {
   //Inkrementiranje promenljive koja sluzi za informaciju koli puta su vrata otvorena
   open_door_counter++;
   analogWrite(SERVO MOTOR, 250);
   //Setuje se promenljiva koja pokazuje da li su vrata otvorena na l
   //Promelnjiva koja sluzi da nam kaze da li imamo naredbu sa serijskog porta se vraca u pocetno stanje
   door serial = 0;
  //Ako se osoba udalji od senzora vise od 5 cm ili sa serijske linije dobijemo naredbu
 //za promenu stanja vrata i ako su vrata otvorena, zatvoriti vrata
 else if (((distance_int > 5) || (door_serial == 1)) && (is_opened == 1)) {;
   analogWrite(SERVO MOTOR, 0);
   //Setuje se promenljiva koja pokazuje da li su vrata otvorena na 0
   is_opened = 0;
   door_serial = 0;
 current_state = WAIT;
//Stanjeu kome timer ceka da pono transmituje signal
case WAIT:
 //Nakon l sekunde ponovo prebaci u stanje za TRANSMIT
 if (time counter % 500 == 0) {
   current_state = TRANSMIT;
 }
 break;
```

(Slika 10. Funkcija prekida drugi deo)

}

Na slici 10 prikazana su ostala dva stanja mašine stanja koja se nalazi u funkciji vremenskog prekida, pa tako kada se odredi distanca izmeću nečega i senzora, prelazi se u treće stanje u kome se nalazi kod za kontrolisanje servo motora to jest otvaranja ili zatvaranje vrata i stanje 4 to je stanje u kome tajmer čeka da ponovo transmituje signal to jest čeka 1 sekundu.

```
//Uslov koji se izvrsava svakog minuta i salje podatke web serveru
if (time counter % 15000 == 0) {
 //Dohvatanje vrednosti osvetljenja uz pomoc funkcije
  int bri value = get brightness_in_precentage();
  //Slanje vrednosti osvetljena web serveru
  send data("BRIGHTNESS PIN", (float)bri value);
  //Dohvatanje vrednosti temperature uz pomoc funkcije
  float temp value = get temperature in c();
  //Slanje vrednosti temperature web serveru
  send_data("TEMP_PIN", temp_value);
 //Slanje ostalih vrednosti
  send data ("DOOR COUNTER", open door counter);
  send data("RELAY COUNTER", relay state counter);
  send data("LIGHT", relay state);
  send data ("SERVO MOTOR", is opened);
}
```

(Slika 11. Funkcija prekida treći deo)

}

U ovom delu prekida funkcije nalazi se kod koji svaki minut šalje podatke web serveru, podaci koji se šalju su podaci o temperaturi, osvetljenju prostorije, koliko su se puta otvorila vrata, koliko puta se promenilo stanje na releju, da li su vrata otvorena itd. Svi ovi podaci se serveru šalju u određenom formatu kako bi ih na web serveru lako čitali. Podatke prebacujemo u odgovarajući format uz pomoć funkcije "send_data" koja je prikazana na slici 12.

```
//Funkcija za kreiranje formata za slanje podataka serveru
void send_data(String pin, float value) {
   String s = String(ARDUINO_ID) + ":" + String(pin) + "|" + String(value) + ";";
   Serial.print(s);
}
```

(Slika 12. Funkcija koja podatke smešta u format za slanje)

```
//Funkcija za dohvatanje temperature
   float get temperature in c() {
     //Citamo vrednost sa senzora za temperaturu
     int analog temp value = analogRead(TEMP PIN);
     //Formula za dobijanje temperature u C
     float real temp = 500 * analog temp value / 1023.0f;
     return real temp;
   }
             (Slika 13. Funkcija koja dohvata temperaturu sa senzora)
int get_brightness_in_precentage() {
 //Citanje vrednosti za fotootpornika
 int analog bri value = analogRead(BRIGHTNESS PIN);
 //Mapiranje opsega
 int brightness in precentage = map(analog bri value, 1, 310, 0, 100);
 return analog bri value;
}
```

Na slici 13 i 14 su prikazane funkcije koje se koriste za dohvatanje temperature sa senzora temperature i vrednosti osvetljenja sa fotootpornika.

(Slika 14. Funkcija koja dohvata vrednost osvetljenja sa senzora)

3.2 Prikaz koda za web server

```
EXPLORER
                                      dashboard.html
                                                           app.py
                                                                        × Proposition × Controla Email.py
OPEN EDITORS
                                       🥏 app.py > ...
                                              from flask import Flask, render template, jsonify, request
   dashboard.html templates
                                              import serial
                                              from threading import Thread
   🥏 KontrolaEmail.py
INTERNETSTVARI-ISPIT
                       回の打打
                                              from tempfile import tempdir
> pycache
  templates
                                              from KontrolaEmail import sendEmail
                                              from datetime import datetime
    dashboard.html
  🥏 app.py
                                              PORT = "COM6"
  🥏 KontrolaEmail.py
                                              BAUD RATE = 9600
                                              TSKEY = "MM96V1T7ZMKCB13T"
                                              objectArduino = {}
                                              objectArduino['DC_MOTOR'] = {"value": 0, "lastUpdate": "00:00:00"}
                                              objectArduino['BRIGHTNESS_PIN'] = {"value": 0, "lastUpdate": "00:00:00"}
                                              objectArduino['TEMP_PIN'] = {"value": 0, "lastUpdate": "00:00:00"}
                                              objectArduino['DOOR_COUNTER'] = {"value": 0, "lastUpdate": "00:00:00"}
objectArduino['RELAY_COUNTER'] = {"value": 0, "lastUpdate": "00:00:00"}
                                              objectArduino['LIGHT'] = {"value": "LOW", "lastUpdate": "00:00:00"}
                                              objectArduino['SERVO_MOTOR'] = {"value": 0, "lastUpdate": "00:00:00"}
                                              running = True
                                              serialConnection = serial.Serial(PORT, BAUD_RATE)
                                              def receive(serialConnection):
                                                  global running
                                                  while running:
                                                       if serialConnection.in_waiting > 0:
                                                           messageFromArduino = serialConnection.read_until(b';').decode('ascii')
                                                           processMessage(messageFromArduino)
                                                       time.sleep(0.1)
```

(Slika 15. Početak app.py fajla)

Web server je kreiran uz pomoć "flask" okvira u python-u i sastoji se iz 3 fajla, glavni fajl app.py, fajl koji služi sa slanje email izveštaja i html fajla za dashboard. Na samo početku app.py fajla nalaze se razni importi koji su potrebni za ispravno funkcionisanje ovog web servera, zatim 3 konstante, to su PORT preko kog komuniciramo sa arduinom, BAUD_RATE i TSKEY uz pomoć kog komuniciramo sa thingspeak platformom pošto se sa ovog web servera podaci šalju tamo . Posle toga postoji jedan templejt objekta koji se ažurira podacima sa arduina, zatim funkcija "receive" u kojoj uzimamo poruku sa serijal linije i prosleđujemo funkciji "processMessage" koja služi za obradu podataka koju su poslati, ažuriranje objekta i slanje podataka na thingspeak.

```
def processMessage(message):
    # 0060VOR : "ARDUINO_ID:PIN|VREDNOST;ARDUINO_ID:PIN|VREDNOST;"
    splitObjects = message[:-1].split(";")

for obj in splitObjects:
    explode = obj[:-1].split(":")
    arudinoId = int(explode[0])
    pin = str(explode[0]).split("|")[0])
    value = float(explode[1].split("|")[1])
    objectArduino[pin]['value'] = value

urllib.request.urlopen('https://api.thingspeak.com/update?api_key={}&field1={}&field2={}&field3={}&field4={}*.format(TSKEY, objectArduino['TEMP_PIN']['value'], objectArduino['BithreadReceiver = Thread(target=receive, args=(serialConnection,))
    threadReceiver = Thread(target=sendEmail)
    threadReceiver = Thread(target=sendEmail)
    threadReceiver = Thread(target=sendEmail)
```

(Slika 16. Funkcija "processMessage")

Na slici 16 prikazana je funkcija processMessage koja služi da primljenu poruku pripremi i ažurira u objekat i nakon toga da podatke iz te poruke pošalje na thingspek platformu. Na web serveru imamo dve niti na jednoj se pokreće glavna funkcija receive koja se stalno vrti i svaki minut funkciji proccesMessage šalje poruku sa arduina, druga nit je email izveštaj i ona se pokreće jednom u 24 sata.

```
app = Flask(__name__)
@app.route('/')
def dashboard():
    global objectArduino
    return render_template("dashboard.html", data=objectArduino)
@app.route('/change/<pin_id>', methods=['GET'])
def change(pin_id):
   global serialConnection
    global objectArduino
    text = getWriteMessageWithoutValue(0, pin_id)
    if (pin_id == 'RELAY_PIN'):
       objectArduino['RELAY_COUNTER']['lastUpdate'] = str(datetime.now())
        objectArduino[pin_id]['lastUpdate'] = str(datetime.now())
    serialConnection.write(text.encode('ascii'))
    return render_template("dashboard.html", data=objectArduino)
@app.route('/setMotorSpeed/<pin_id>/<value>', methods=['GET'])
def setMotorSpeed(pin_id, value):
    global serialConnection
    global objectArduino
    text = getWriteMessage(0, pin_id, value)
    objectArduino[pin_id]['lastUpdate'] = str(datetime.now())
    serialConnection.write(text.encode('ascii'))
    return render_template("dashboard.html", data=objectArduino)
def getWriteMessage(controllerId, pin, value):
    return str(controllerId) + ":W:" + str(pin) + ":" + str(value) + ";"
def getWriteMessageWithoutValue(controllerId, pin):
    return str(controllerId) + ":W:" + str(pin) + ";"
if __name__ == "__main__":
    app.run(port=5000, debug=True)
```

(Slika 17. Rute aplikacije)

Web server aplikacije ima 3 rute i to su početna ruta koja vodi na dashboard.html gde se šalje i objekat ažuriran podacima, zatim get rutu "change" koja služi za promenu stanja releja i servo motora tako što se odlaskom na tu rutu pokreće funkcija koja na serijskoj liniji arduinu šalje komandu i get rutu "setMotorSpeed" uz pomoć koje se kontroliše dc motor na arduinu isto preko serijske linije.

(Slika 18. Funkcija za slanje email izveštaja)

Na slici 18 prikazan je funkcija za slanje email izveštaja tako što se preko thingspeak api-a dohvataju podaci zatim se računaju ukupne i srednje vrednosti i onda se te vrednosti šalju kao email poruka na svaka 24 sata.

(Slika 19. Izgled jednog email izveštaja)

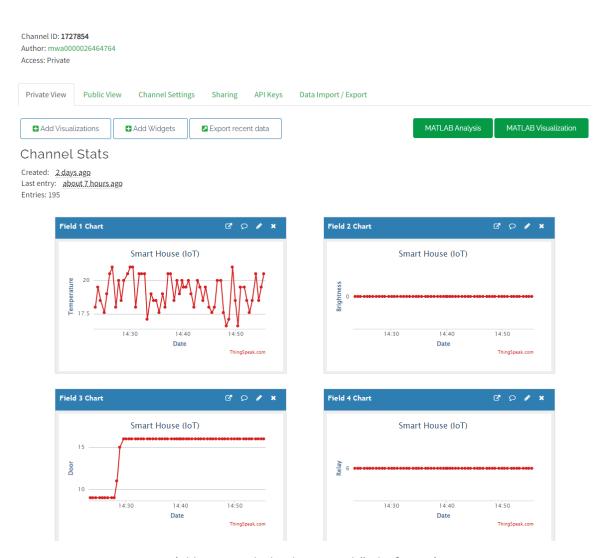
```
| Company | Comp
```

(Slika 20. Izgled "dashboard.html" fajla)

Dashboard

Temperatura	Osvetljenost	Broj Otvaranja Vrata	Broj Promena Stanja Svetla
20.5 C	0.0 %	3.0	6.0
Komponenta	Opcija	Vrednost	Azurirano
Svetlo	Promeni Stanje	Iskljuceno	2022-05-11 13:53:37.154391
Ventilator	Promeni Brzinu	0	2022-05-11 13:53:52.073072
Vrata	Promeni Stanje	Zatvorena	2022-05-11 13:54:22.697216

(Slika 21. Izgled "Dashboard" stranice)

(Slika 22. Izgled "ThingSpeak" platforme)

4 Literatura

- Udžbenik "Internet Stvari", Marko Tanasković, Beograd 2020.
- Materijali sa vežbi i predavanja
- https://www.tinkercad.com/dashboard